

KONKURENTSIAMET
Estonian Competition Authority

OTSUS

29.01.2010.a nr 5.1-5/10-007

**Koondumisele nr 1/2010 Farm Plant Eesti AS/Konekesko Eesti AS
osa loa andmine**

Koondumine

Konkurentsiamet on 06.01.2010.a saanud koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 29.12.2009.a sõlmitud müügilepingule Farm Plant Eesti AS (edaspidi Farm Plant) omandab Konekesko Eesti AS-i osa, milleks on kuue jaemüügikaupluse ehk jaemüügiüksuse äritegevus ja varad (edaspidi Kauplused), kuid mitte Kaupluste ruumid, mida ta hakkab rentima Konekesko Eesti AS-lt (edaspidi Konekesko). Vastavalt müügilepingule võetakse üle teatud osa senisest kaubavalikust. Kuna Farm Plant omandab valitseva mõju konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ettevõtja organisatsiooniliselt iseseisva osa üle, mis on KonkS § 19 lg 3 järgi äritegevuse aluseks ja millele on selgelt omistatav käive kaubaturul, siis on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 06.01.2010.a Farm Planti ja Kaupluste koondumise teate saamise kohta teate väljaandes „Ametlikud Teadaanded“. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osalised ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja üle või tema osa üle, ja ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks Farm Plant ja Konekesko.

Farm Plant (registrikood 10188677) tegevusalaks on jõusööda ja väetiste tootmine ja müük ning seemnete ja taimekaitsevahendite müük. Farm Plantile kuuluvad Elva ja Viljandi Söödatehased, Türi Väetisetehas ja Taebla Teraviljahoidla, kus käesoleval ajal asub söötade müügipunkt. Farm Planti üle omab valitsevat mõju Rootsi äriühing Scandinavian Farmers AB.

Konekesko (registrikood 10702447) tegevusalaks on teravilja, põllumajandusmasinate ja –seadmete, ehitusmasinate ja –seadmete hulgi- ja jaemüük ning masinate hooldus. Koondumise eelselt tegeles Konekesko Kauplustes, mis asuvad Rakveres, Jüris, Viljandis, Mäekülas, Võrus ja Tartus, erinevate põllumajanduskaupade jaemüügiga. Kauplustes müüdi jõusööta, aia- ja põlluväetisi, taimekaitsevahendeid, seemneid, põllumajandusmasinaid ja nende osi, loomade

hooldusvahendeid, hobuvarustust, silokindlustuslisandeid, aia- ja metsatööriistasid ja muid põllumajandusettevõtetele ja talupidamistele vajalikke kaupu.

Koondumise järgselt jääb põllumajandusega seotud tarvikute (masinate) ja nende osade jae- ja hulгимүүк endiselt Konekeskole ja sellega ei tegele käesoleva koondumisega seotud Kauplused. Kauplused müüvad Farm Planti valikul edaspidi jõusööta, väetisi, seemneid, taimekaitsevahendeid ja muid põllumajanduslikuks tootmiseks ning hobitalunike ja aednike tarbeks vajalikku kaupa.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt Konkurentsiamet kontrollib koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

Farm Planti 2008.a majandusaasta käive Eestis oli [...] ja Kaupluste käive oli [...]. Seega kuulub käesolev koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 1g 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muuhulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Jaekaubanduse kaubaturul tegutsevad Kauplused asuvad Rakveres, Jüris, Viljandis, Mäekülas, Võrus ja Tartus. Kaupluste tootevalikusse kuuluvad sellised kaubad nagu jõusööt, taimekaitsevahendid, väetised, aia- ja metsatööriistad, hobuvarustus, loomade hooldusvahendid, seemned ja muud tooted, mis on tarvilikud taime- ja loomakasvatuses, samuti tegelemiseks ratsaspordiga ja aiandusega. Kaupluste kliente iseloomustab teatav lokaalsus, need on tavapäraselt talunikud, ratsaspordi või aiandusega tegelevad isikud. Suuremad kliendid, kelleks on põllumajandusettevõtjad ja suuremad talupidamised, ostavad nimetatud kaupu hulгимүүги korras.

Koondumise järgselt ei müü Kauplused enam põllumajandusega seotud masinaid ja tarvikuid, mille hulgi- ja jaemүүк jääb Konekeskole.

Farm Plant tegutseb põhiliselt jõusööda ja väetiste tootmise ja müügi kaubaturul ning põllumajandussisendite (taimekaitsevahendid, teravilja- ja rapsi- ja heinaseemned, Yara väetised) ning kasutatud põllumajandusmasinate müügi kaubaturul.

Farm Plant tegutseb põhiliselt hulгимүүги kaubaturul, müües toodangu ja sisseostetud kauba jaekaubandusettevõtjatele, enamikel juhtudel aga vahendajatele ning suurematele põllumajandusettevõtjatele ja talunikele. Suuremateks klientideks on põllumajandusettevõtjaid koondavad ühistud nagu [...], kes varustavad oma kliente sisendtarvikutega, ja toodete edasised müügid toimuvad juba läbi nimetatud ühistute.

Farm Plantil ei ole kuni käesoleva koondumiseni olnud jaekaubandusettevõtteid, kus oma tooteid müüa, kui nendeks mitte lugeda ühte müügipunkti ja nn ringiautot, mille kaudu on müüdnud vähestes kogustes näiteks pakendatud söötasid.

Geograafilised kaubaturud on mõlemal juhul piiritletud Eesti territooriumiga, kuna konkurentsitingimused on üle Eesti ühesugused.

Koondumise osalised tegutsevad erinevatel tasanditel: Farm Plant hulгимүүги- ja Kauplused jaemүүigitasandil. Teatud kaubagruppide osas, milleks on jõusööda, taimekaitsevahendite, seemnete ja väetiste müük, tekib käesoleva koondumise puhul kaubaturgude vertikaalne suhe. Kaubaturgude horisontaalne kattuvus puudub.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.juuli.2006.a määruse nr 69 § 8 lg 3 p 2 kohaselt loetakse koondumisest mõjutatuks kaubaturgu, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte (vertikaalsed suhted).

Farm Planti hinnangul on tema jõusööda hulгимүүги turuosa Eestis ligikaudu 40-50%, väetiste, seemnete ja taimekaitsevahendite hulгимүүги turuosa alla 20%, Kaupluste turuosa väetiste, seemnete ja taimekaitsevahendite jaemүүгил alla 15%.

Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonKS § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul puudub kaubaturgude horisontaalne kattuvus. Kaubaturgude vertikaalne seotus seisneb selles, et Kauplused müüvad muuhulgas ka väetisi, taimekaitsevahendeid, seemneid ja jõusööta, mida toodab ja müüb hulгимүүги korras Farm Plant. Farm Plant on juba koondumise eelselt varustanud kõnealuseid Kauplusi oma toodetega, nagu ka teisi sarnase sortimendiga kauplusi üle Eesti. Kuna Konekesko äristrateegia näeb tulevikus ette keskenduda ainult põllumajandus- ja ehitusmasinate müügile ja hooldusele, siis sulgeks Konekesko Kauplused ning põllumehed kaotaksid harjumuspärasel kohas oma varustusallika. Kuna Farm Planti jaemүүгitegevus on olnud siiani peaaegu olematu, siis kõnealuste Kaupluste omandamise järel võetakse Konekeskolt üle teatud kaubajääd, sõlmitakse uued varustuslepingud ning Farm Plant saab hakata oma klientidele pakkuma ka oma toodete jaemүүгiteenust. Farm Planti jaemүүgiüksused jätkavad samas asukohas esialgu vähemalt Jüri, Mäekülas ja Tartus.

Koondumise osaliste hinnangul on mõlemal kaubaturul konkurents tugev. Jõusööda, seemnete, taimekaitsevahendite ja väetiste hulгимүүги turul on suurimateks konkurendiks Baltic Agro AS, Agrochema Eesti OÜ, Werol Tehased AS, Remedium

AS, Mangelbert OÜ, Agrovastustus OÜ, AS Oilseeds Trade, AS Eesti Viljasalv, AS Valjala Söödatehas, OÜ Estgrain jt.

Jõusööda, seemnete, taimekaitsevahendite ja väetiste jaemüügikaubaturul tegutseb hulgaliselt ettevõtjaid, näiteks OÜ E-Farmer, AS Saare Agrovastustus, Nurmiko Aianduskeskus OÜ, AS Trigon Gardering (Hortese aianduskeskus) jt.

Mõlemale kaubaturule sisenemiseks puuduvad tõkked. Peamine investering jaekaubanduses on kaupluse/lao sisustus (riiulid, arvutid ja makseterminal) ning vahendid kaupade sisseostuks. Jõusööda, väetiste, seemnete ja taimekaitsevahendite tootjaid ja vahendajaid, kelle käest tooteid osta või keda esindada, on piisavalt nii Eestis kui väljaspool Eestit. Eestisse tuuakse sisse nii loomasööta, väetisi kui taimekaitsevahendeid. Käesoleva koondumise tulemusel siseneb Farm Plant agrokaupe jaemüügi turule, mis näitab, et kõnealuses valdkonnas konkurents säilib ja areneb. Koondumine ei tekita ühelgi asjakohasel kaubaturul turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses ning KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise, ei esine.

Lähtudes eeltoodust ja juhitudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Farm Plant Eesti AS ja Konekesko Eesti AS osa koondumisele.

Otsuse peale või esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Märt Ots
Peadirektor